

Lausunto

30.04.2026

Asia: VN/1878/2025

Lausuntopyyntö HE rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamiseksi sekä energiatodistusta että rakennuksen ilmastaselvityksestä koskevien asetusten muuttamiseksi

Lausunto

Kommentit hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

-

Kommentit ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen energiatodistuksesta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

Asetuksen liitessä 1. on ilmoitettu rivitalojen sähköisen lattialämmityksen huomioinnista seuraavasti:

"Jos käyttötarkoitukseluokan 1 tai 2 mukaisen rakennuksen asuinhuoneissa on vesikiertoinen lämmitys ja märkätiloissa sähköinen lattialämmitys, asuinhuoneiston tilojen lämmitysenergian nettotarpeesta voidaan laskea kohdistuvan käyttötarkoitukseluokan 1 rakennuksissa 15 prosenttia märkätilojen lattialämmitykselle ja 85 prosenttia asuinhuoneiden lämmitysjärjestelmälle"

Laajan suunnittelukokemuksemme perusteella rivitalojen tarkemmin määritellyt, toteutuvat märkätilojen sähköisen lattialämmityksen osuudet ovat tätä 15%:a huomattavasti korkeampia. Liian matalan taulukkoarvon sisällyttäminen asetukseen lisää taulukkoarvoihin perustuvaa energialaskentaa. Todenmukaisia taulukkoarvojen suuruusluokkia käytettäessä, annetaan mahdollisuus tuottaa parempia E-lukuja paremmin suunnitelluilla rakennuksilla.

Ehdotamme rivitalojen sähköisen lattialämmityksen osuuden nostamista taulukossa arvoon 30%, joka vastaa paremmin toteutuvaa suunnitteluratkaisua ja jolloin paremmalla suunnittelulla on mahdollista käyttää pienempää arvoa energiaselvityksen laadinnassa.

A+ -luokan määrittäminen on useammassa kohdassa perustelumateriaaleissa mainittu, että rakennuksen tulee tuottaa paikan päällä vuosittain enemmän uusiutuvaa energiaa kuin sen vuotuinen primäärienergian kokonaistarve. Tämä antaisi kuvan, että uusiutuvaa energiaa tulee tuottaa enemmän, kuin rakennuksen laskennallinen ostoenergia. Tämän mukaan A+ -luokan uusiutuvan energian tuotannossa ei otettaisi kantaa saadaanko kaikkea tuotantoa hyödynnettyä rakennuksessa tai tuleeko ostoenergiankulutusta ja uusiutuvan energian tuotantoa vertailla energiamuotojen kertoimilla painotettuna. Yksinkertaistettuna olisi tuotettu uusiutuva energia kWh > vakioidun käytön mukainen laskennallinen ostoenergia. Tuotannosta osa hyödynnetään rakennuksessa (tarvetarkastelu) joka pienentää laskennallista ostoenergiaa ja osa myydään verkkoon.

YMa rakennuksen energiatodistuksesta ja perusparannuspassista on tarkennettu, että A+ -luokan rakennuksen rakennuksesta ulos vietävien uusiutuvien energiamäärien ja energiamuotojen tulojen summa vertailupinta-alaa kohden on oltava suurempi, kuin rakennuksen E-luku. Tässä uusiutuvalla energialla tarkoitetaan aurinkolämpöä, -sähköä ja tuulisähköä. Tämä antaisi kuvan, että rakennuksen tuottamien uusiutuvien energiamäärien kWh/m² summa (ilman energiamuotojen kertoimilla painotusta) tulee olla suurempi, kuin rakennuksen energiamuotojen kertoimilla painotettu laskennallinen ostoenergia (kWhE/m²) ja kaikkea tuotantoa ei tarvitse hyödyntää rakennuksessa.

Tällöin esimerkiksi:

- Rakennuksen vertailupinta-ala: 1000 m²
- Vakioidun käytön mukainen laskennallinen ostoenergian tarve ennen tuotantoa: sähkö 100 000 kWh/vuosi
- Tuotettu aurinkosähkö: 65 000 kWh/vuosi
- Rakennuksessa hyödynnettävä osuus tuotannosta: 32 500 kWh/vuosi (50 %)
- Vakioidun käytön mukainen laskennallinen ostoenergia: sähkö 67 500 kWh/vuosi
- Sähkön energiamuodon kerroin: 0,9
- E-luku: 61 kWhE/m²
- Tuotettu uusiutuva energia 65 kWh/m²

Tässä tapauksessa siis tuotettu energiamäärä (65 kWh/m²) olisi suurempi, kuin rakennuksen E-luku (61 kWhE/m²) joten energian tuotannon osalta täyttäisi tulkitun vaatimuksen YMa rakennuksen energiatodistuksesta ja perusparannuspassista mukaisesti. Tuotettu energiamäärä ei ole kuitenkaan suurempi, kuin rakennuksen primäärienergian kokonaistarve ja myöskään siis tuotetun energiamäärän energiamuodon kertoimella painotettu osuus ei ole E-lukua isompi.

Yhteenvetona asetuksiin tulisi määrittää yksiselitteisesti tuleeko A+- luokan rakennuksissa primäärienergian kokonaistarve määrittää ilman rakennuksessa hyödynnettävää osuutta tuotannosta vai hyödynnetyn osuuden vähennyksen jälkeen rakennuksen laskennallisesta ostoenergiasta ja tuleeko tuotetulle uusiutuvalla energialle huomioida energiamuotojen kertoimet ennen vertailua E-lukuun ja tarvitseeko verrattavaa osuutta hyödyntää rakennuksessa?

Lisäksi kaipaisimme selkeämpää viestinää eri osa-alueiden voimaantulosta ja soveltamisen ajankohdasta.

Kommentit ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen ilmastaselvityksestä ja rakennustuoteluettelosta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

-

Kuisma Marjaana
Insinööritoimisto Vesitaito Oy - Energiasuunnittelun yksikkö